BONAVENTURA BASSEGODA

JOCH DE CARTAS

COMEDIA EN UN ACTE ORIGINAL Y EN VERS

ESTRENADA AB BRILLANT ÉXIT LA NIT DEL 5 DE MAIG DE 1887
EN LO TEATRE CATALÁ (ROMEA)

Una pesseta

BARCELONA
Estampa de Utset y Payás. Ramalleras 19 interior.
1887

32

BONAVENTURA BASSEGODA

JOCH DE CARTAS

COMEDIA EN UN ACTE ORIGINAL Y EN VERS

ESTRENADA AB BRILLANT ÉXIT LA NIT DEL 5 DE MAIG DE 1887
EN LO TEATRE CATALÁ (ROMEA)

Una pesseta

BARCELONA
Estampa de Utset y Payás. Ramalleras 19 interior.
1887

AL PRIMER DE NOSTRES PROSISTAS

L' INIMITABLE ESCRIPTOR

Emili Vilanova

REPARTIMENT

ADELA.	Srta. D.ª Catarina Fontova.
MONSERRAT.	» » María Cuello.
ERNEST.	Sr. D. Hermenegildo Goula.
LLUÍS.	» » Frederich Fuentes.
SEBASTIÁ.	» » Joaquim Pinós.
CÁRLOS.	» » Ernest Fernandez.

ÉPOCA ACTUAL

Dreta y esquerra del actor

ACTE ÚNICH

Sala rica, portas laterals y foro, cortinatges, balcó ab cortinetas, piano, vetllador ab recado d' escriure, sofá, butacas, cadiras etc. Damunt del sofá un coixí brodat ab un canari molt grós per dibuix.

L' acció una tarda fins qu' es fosch.

ESCENA I

ADELA y ERNESTO *(que figuran sostenir una acalorada discussió)*

ADE. S' ha acabat; no 'n parlém mes!
ERN. Perque buscas la conversa!
ADE. No es vritat! Has estat tu.
ERN. Tu! *(Replicant.)*
ADE. Tu! Ja se sab de sempre.
ERN. Bueno perque puch y vull!
ADE. Quina solta! *(Burlantse 'n.)*
ERN. Mira Adela *(Amenassa.)*
que tu sempre 'm mous soroll
y 'n faré alguna de crespa.
ADE. Ara si que m' has fet por. *(Burla.)*
ERN. Donchs ja ho sabs y poca llenga;
tente compte ab lo parlar
y á no faltarme al respecte,
perque quan tinch un disgust
'ls nervis se me 'n ressenten.
ADE. Ay pobret! no 'l disgusteu
qu' es lo delicat de 'n Tendre.
ERN. Mes que tu!
ADE. Be prou que ho sé.

ERN. Ah! y desde avuy cara séria;
viurém aqui com estranys.
no com germans. *(Molt cremat.)*
ADE. Poca pena!
ERN. Ja está dit!
ADE. Has acabat?
(Ernesto fá que si ab lo cap.)
Donchs digas gracias.
ERN. *(Volguentse contenir.)* Adela,
mira que 't burlas de mi
y que perdrè la sang freda.
ADE. Donchs mira que jo tampoch
de tu no estich gens contenta.
ERN. Jo no falto!
ADE. Prou que ho sè;
tu no mes sobras. Confessa
que quan me ve à veure algú
tot desseguit te presentas
y si es noya *adios Madrid*
de vora seu no 't puch treure.
ERN. Es qu' estich en lo meu dret
y despres no es culpa meva
si totas s' estiman mes
donarme á mi sol conversa.
ADE. Si es tan guapo! *(Burlantse 'n.)*
ERN. *(Ab convicció.)* Deu n' hi dó!
de molt mes lletjos n' enterran.
ADE. Vanitós!, potser t' ho creus!
ERN. Ah no, que venen per ella. *(Ironía.)*
ADE. Y es clar, home, si de tu
ni se n' adonan; à veure,
't miran, 't diuhen res,
fan cas de tu?
ERN. *(Ab tó de llástima)* Estás ben fresca;
ho fan per dissimular
pero jo ho conech, pobretas!
Pateixen d' un modo.....
ADE. Ah ruch!
alábat que 't porto à vendre.
Sabs que passarà aviat?
que no 'm voldrá veni' á veure

cap amiga.
ERN. Be y perqué?
ADE. Ja ho sabs tu; per culpa teva
y jo m' hauré de quedar
à casa tancada sempre
y encara aixis no 'm veuré
tranquila. La casa plena
à tothora y tots instants
d' amichs que 't venen à veure.
ERN. Qu' embolicas? si may ve
ningú!
ADE. *(Sense ascoltarlo.)* Y quina concurrencia
tan distingida, fumant
tots, pitjor que xamaneyas.
ERN. Tu 't queixas perque ab 'l fum
se 't tornan los polvos negres.
Y despres qui sab los anys
que fá, que ningù 'ns ve à veure.
ADE. Mentidé'!
ERN. *(Mofa.)* Aixó es lo que sents!
Com que la rabia t' ofega
perque no 't mira cap d' ells
ni 't poden tirar floretas!
ADE. Qu' embolicas! *(Enfadantse.)*
ERN. Si; potser
te pensas que no 't vaig veure.
ADE. Que dius?
ERN. Un dia espiant
darrera las cortinetas.
ADE. Ximplet! *(Despreciantlo.)*
ERN. Pro d' aqui endavant
à cap amich no vull rebre.
ADE. Tant de bó si fós vritat.
ERN. Donchs si 'n vé cap, jà 'l pots treure.
Desd' ara 't dono permís. *(Resolut.)*

ESCENA II

DITS Y SEBASTIÁ *pe 'l foro dreta. Parla molt y no diu res.*

SEB. Senyoret.
ERN. Que hi ha de nou?

ADE. Ja deu se' algun d' ells; oh prou! *(Ap.)*
SEB. Que 'l demana Don Lluis. *(A Ern.)*
ADE. Donchs dígali que ara es fora. *(Rápit.)*
ERN. Adela per' vuy no encara, *(Suplicant.)*
no 'l tregas á aquest per ara.
ADE. Li dius que torni un altre hora.
SEB. Be; ja veurá.....
ADE. No hi ha mes.
ERN. Adela jo t' ho demano! *(Pregant.)*
ADE. No m' has dat permís? Jo mano.
SEB. Que dich? *(Impacient.)*
ADE. Que torni després.
ERN. Mira que 'm convé molt veure 'l!
ADE. Tanta llenga que tenias!
Vaja qu' entri *(A Seb.)* Mereixias
que hagués sapigut de treure 'l.
SEB. Be; ja veurá..... *(Quedantse indecís.)*
ERN. Que vols dir?
ADE. Digali qu' entri. *(Repetint l' orde.)*
SEB. Aixó ray!
deixiho per mi. Vaig....
ERN. Ni may
que tornis!
ADE. *(Se fica á la segona porta dreta.)*
Déixam fugir.

(Sebastiá ha sortit corrents pe 'l foro á avisar á Lluis de modo que aquest entra aixís que Adela 's fica al quarto.)

ESCENA III

ERNESTO Y LLUIS *qu' entra pe 'l foro esquerra. Tipo elegant.*

LLUIS Ola Ernesto.
ERN. *(Bromejant.)* *Buen talante!*
segun eso sois Don Luis.
LLUIS Sempre serás plaga!
ERN. Aixís;
tócala. *(Encaixan.)*
LLUIS Tu tan *campante.*
ERN. Y donchs á que dech lo gust
de tan amable visita?

LLUIS Tu dirás, que 'm vás dar cita
per aquesta tarda.

ERN. *(Com atinanthi.)* Just!
veus? ja no me 'n recordava;
aixó d' está' enamorat,
noy, trastorna tan aviat
que jo, que may m' oblidava
de res, ara visch en *bábia*
y 'm distrech...

LLUIS Be que hi vols fer!

ERN. Ja 'm dus la carta?

(Lluis li dona una carta y Ernesto diu repassantla:)
Molt be

LLUIS Per cert que 'm fás venir rábia

ERN. Pren paciencia; es la planeta
que tots tenim.

LLUIS Com t' ho fás
esplicat!

ERN. No 'n fassis cás.

LLUIS Tot ho deu fé 'l ser poeta

ERN. No hi fa molt pero hi ajuda.

LLUIS Ascolta! ¿y perqué no escrius
tu mateix?

ERN. *(Escusantse.)* Noy, tinch motius:
no goso.

LLUIS Be; aixó ja muda
d' especie; pero es estrany
un home que fá poesias
que no gosi.....

ERN. Tonterías
que 'm donan bastant d' afany.

LLUIS Y com t' ho arreglas gran pillo!
per enamorarlas?

ERN. *(Dantse importancia.)* Fill
aixó ray; es mes senzill
que fumarse un *cigarrillo.*

LLUIS Be pero deus comensar
rondantlas y fent l' aleta.....

ERN. Ca, si la que 'm veu ¡pobreta!
no mes un sol cop, ja está!

LLUIS Y 't dehuen demaná' aussili,

pero tu... *(Rihent.)*

ERN. *(Ab gravetat.)* Cara severa!

LLUIS Y 'ls hi vas molt al darrera?

ERN. Las faig veni' à domicili. *(Ab aplom.)*

LLUIS Y essent aixís, tarambana,
'ls hi escrius? no pots parlarhi
mes facilment.

ERN. Ca, al contrari;
veus que aqui hi tinch ma germana
que no gasta tolerancia.

LLUIS Ja ets ben sortós, com hi ha nell!

ERN. Tu pero faig com aquell
sempre à una *honesta distancia.*

LLUIS Donchs *vaya vaya* ab l' Ernesto;
qui pogués sé' en lo teu cos!

ERN. Ré; no tothom es ditxós.

LLUIS Qui pogués está' al teu puesto!

ERN. Home ja que tan t' esclamas
vols firmá' un contracte ab mí?
Farém companyia

LLUIS Si?
y no 'ns trencarán las camas?

ERN. Qui te las ha de trencar!

LLUIS Algun germá ó be algun pare.

ERN. Si 't diuhen ré 'ls plantas cara.

LLUIS Y tu que farás?

ERN. Cridar
perque 't vingan á socorre
y aixis que s' ha reunit gent
tu t' escapas com lo vent.

LLUIS Es millor que ho deixém corre'
perque hi perdriam dinés.

ERN. Donchs allavoras quan vegis
que un hom te sort no l' envegis.

LLUIS Home si no hi puch fer mes!

ERN. Be per ara ves vivint
y perdent temps. *(Ab tó de protecció.)*

LLUIS Massa 'n perdo.

ERN. No tingas pó', á *cada cerdo*
li arriva su *San Martin.*

LLUIS Gracias per la comparansa.

ERN. Axió es broma.
LLUIS Ja m' ho penso.
Mira 'l dia que comenso.....
ERN. Ab palla y temps tot s' alcansa.
LLUIS Vaja adeu! fins á la vista.
ERN. Ja te 'n vas?
LLUIS Tinch molta feyna!
ERN. Ahont has d' aná'?
LLUIS A la Virreyna
á casa 'l meu oculista.
ERN. Ay, ay! que potsé' tens mals
'ls ulls? *(Mirantloshi.)*
LLUIS Y que no sossego!
Me 'ls vull fé' arrencar.
ERN. *(Horroritzat.)* Te pego
si ho tornas á dir, tabal!
LLUIS Potser no m' has entes prou!
ERN. Home ben clar... *(Signantli 'ls ulls.)*
LLUIS Ja ho he dit!
Es que tinch al dit petit
no ulls de poll, que son de bou!
ERN. Ves qui s' havia de creure
que parlessis d' aquests ulls.
LLUIS Noy y que 'm fán doná uns bulls
á las sangs! Perço 'ls faig treure.
ERN. Ah tranquil! *(Pegantli á l' espatlla.)*
LLUIS Adeu Ernesto.
ERN. Espérat que cridaré
á ma germana.
LLUIS Perqué?
ERN. (Veyám si aixis la molesto.)
Mira Adela en Lluis se 'n vá. *(A la porta.)*
LLUIS Ves potsé estava ocupada!
ERN. (No estará poch enfadada
ella que no 'l pot dragá'.)

(Apareix Adela y desde aquest moment forman un grupo ab Lluis mentres que Ernesto al estrém oposat y entretenintse fullejant un llibre, vá dihent los aparts que li corresponen.)

ESCENA IV

DITS Y ADELA *que surt del seu quarto.*

ERN. Mira, en Lluis se despedeix.
LLUIS Tinch lo gust de saludarla.
ERN. (Ab quina rábia li parla;
no 'l pot veure; ja 's coneix)
ADE. Y donchs ahont vá tan depressa?
LLUIS Ocupacions que precisan!
Los negocis esclavisan,
ja se sab.
ERN. *(En l' altre part.)* Ah bona pessa!
ja sabém ab que travallas;
Oy Adela que ja ho sabs?
ADE. Que 'n tens pochs de mal de caps!
LLUIS Ets un barret de rïallas!
ERN. Y donchs perque no t' animas;
ja voldria veure 't prompte
embolicát.
LLUIS Si; ten compte!
(A Adela baix.) (Adela meva, m' estimas?)
ADE. (Si, Lluis y ho pots duptar?)
(Y tu á mi m' estimas gayre?)
LLUIS (Mes que á tothom!)
ERN. *(Mirantse 'l grupo.)* Je! quin ayre!
Ni li sab enrahonár.
Quins homes tan animals
corren avuy; jo al seu puesto.....
(Mentres diu aixó Lluis mira si 'l veu y fá un petó á la má d' Adela.)
ADE. (Qué fás? y si ho veu l' Ernesto.)
ERN. Deu treure foch pe 'ls caixals!
Es clar!
LLUIS Donchs ab son permís.
ADE. (Tornarás?) *(Ap. á Lluis.)*
LLUIS *(Ap.)* . (Si; t' ho asseguro!)
ADE. (No m' enganyas?) *(Id.)*
LLUIS (No; t' ho juro.)
ADE. Tan gust en veure 'l Lluis. *(Cerimoniosa.)*
LLUIS Als peus de vosté Adeleta.
Ernesto..... *(Anant á encaixar.)*

ERN. Adeu!
LLUIS Ah! disposa
si 't precisa alguna cosa.
ERN. Despres dona una volteta.
LLUIS Donchs adeu!
ADE. Que ho passi bé!
LLUIS Tornaré, s' enten, si puch. *(Se 'n vá pe 'l foro.)*
ERN. Vaya un home mes poruch!
Pero jo 'l transformaré.

ESCENA V

(Al anarse 'n LLUIS, ADELA *s' haurá quedat en lo sofá ab mostras d' estar enfadada ab* ERNESTO.)

ERN. Y aixó, t' has quedat molt séria!
que 't passa? *(Acostantshi.)*
ADE. Deixám estar!
ERN. Ah tonta!
ADE. Quinas sortidas!
ERN. De que 't queixas? *(Mitx rihent.)*
ADE. Prou que ho sabs.
ERN. Que parlas pe 'n Lluis?
ADE Angela! *(Fingint.)*
per ell parlo. No es bastant
deixarte 'l rebre, qu' encara
á mi m' has fet presentar
á darli conversa.
ERN. *Bueno;*
no has patit pas tan gran mal!
ADE. Després dius que no 't vé á veure
cap amich.
ERN. *(Ab naturalitat.)* Casualitats!
Avuy ha vingut en Lluis
que 't diré, per un rellans;
pero ara no has de témer
visitas potse' en tot l' any.
ADE. Y donchs, perque anantse 'n deya
que d' aqui á poch tornará?
ERN. Aixó ha dit? ni l' ascoltava.
Ca... mentidas... no ho crech pas

ADE. Tant de bó. Veus com la casa (*Ab carinyo.*)
sense haverhi tant trasbals
está mes quieta? Ab nosaltres
y 'ls criats ja som bastant.
Quina vida 'ns enduriam
si 'm volguessis ascoltar!
Fóram igual que dos nuvis.

ERN. (Si; ja ho crech, y tan iguals!) (*Intenció.*)
Y que fariam, esplícat
tot lo sant dia, veyám?

ADE. Tu al teu quarto fent poesias
ó llegint ó dibuixant
y mes tart quan te 'n cansessis
sorti un rato á passejar.

ERN. Y tu?

ADE. Jo?, tocá' 'l piano
desprès llegint ó brodant,
passaria tan be 'l rato
que cada hora 'm fora un quart.
Després á passeig ab tu
ó bé ab en Sebastiá
y tens tu que aixis viuriam
contents com á bons germans.
Que 't sembla?

ERN. Que vols que 't diga!
(No m' haig de deixá' imposar!)
Això es molt bó per tu, Adela
qu' ets dona, pero tocant
á mi, *(énfassis)* que soch tot un home
y dels partits avansats,
no 'm quadra aquesta vidassa
que fá poch m' has proposat.
Després sent tu dona y jo home.....

ADE. Ja 't posas á predicar?

ERN. Tenim que 'ls nostres dos sexos...
per condicions especials...
de... per... sabs? *(Improvisant.)*

ADE. *(Burlantse 'n.)* Quedo enterada!

ERN. No son iguals ni ho serán
Por los siglos de los siglos....

ESCENA VI

DITS Y SEBASTIÁ

SEB. Senyoret! *(Entrant pe 'l foro dreta.)*
ERN. Ola, que hi ha?
SEB. Don Cárlos que 'l te de veure.
ERN. Digas...
ADE. *(Interrumpint.)* Que 'ns en hem anat.
ERN. Vaja Adela! *(Pregant.)*
ADE. *(Ab resolució.)* So inflexible.
Perque parlavas tan alt!
ERN. Tinch de pendre una revenja! *(Rumiant.)*
SEB. Be que dich? *(Esperant resposta.)*
ERN. *(Decidít.)* Que pot entrar!
SEB. Ja veurá... á mi res me costa,
dono 'l recado y en paus!
ADE. Pobre de tu! *(A Seb.)*
ERN. *(A Ade.)* No 'l vols rebre?
donchs tu te 'n penedirás!
SEB. Mirin que 'l jove s' espera.
ADE. Donchs li dius.....
SEB. *(Cremat.)* Be ja veurá...
dirli ray!.. Qué, tinch de dirli?
ERN. Digali que jo he marxat,
que aqui te la seva carta;
(Li dona la mateixa que li ha donat en Lluis)
y si pot torná' á passar
li estimaré. Sabrás dirli?
SEB. Deixiho per mi. Ja veurá. *(Se 'n vá.)*

ESCENA VII

ERNESTO, ADELA *á poch* SEBASTIÁ

ADE. Ara ets tu qu' has quedat sério.
Aixis t' escarmentarás;
ho veus? tenir tanta llenga
no dona bons resultats.
ERN. T' hi deixat fer per prudencia
perque no 't vull contrariar.
Que si no... Perço soch home,

soch l' hereu, tinch mes edat
y ademés per la figura,
de casa soch lo mes alt.

ADE. Y be home si ho ets guardaho,
com mes alt... mes d' alló,.... sabs?

ERN. No 'm busquis 'l cos, Adela!
que tinguém la festa en paus!
A tu, com mes te complauhen
te n' emprens mes llibertats.
(En aquest moment entra Sebastiá pe 'l foro)

SEB. Senyoret!

ADE. *(Apart.)* (L' estripa-qüentos!)

SEB. Don Cárlos ja se n' ha anat.

ERN. Y que t' ha dit?

SEB. Que mil gracias,
y que si pot tornará.

ERN. Esta bé!

SEB. Res mes. *(Anantse 'n.)*

ERN. *(Deturantlo.)* Ah ascolta!
y la carta ja li has dat?

SEB. Si senyor.

ERN. Pots retirarte.

SEB. Be, ja veurá... *(Duptant.)*

ERN. *(Ab un crit.)* Te 'n irás? *(Seb. se 'n vá.)*

ADE. Quins negocis son aquestos
de cartas y de tornar? *(A Ern.)*

ERN. Son cosas que no t' importan.

ADE. Moltas gracias, *(Enfadada.)*

ERN. (¡S' ha tallat!)

ADE. Fá un quant temps que fins observo
que 't tornas mal educat.

ERN. Ja veurás. Si no t' ho conto...
es perque.....

ADE. *(Animantlo.)* Vaja endavant.

ERN. Perque son cosas de joves,
Sabs? Ell está enamorat.

ADE. Y no sab la casa? *(Rápit.)*

ERN. *(Volent dir que no l' interrompi.)* Vaja
dona, deixam acabar!
Ell no gosa á escriure á ella.

ADE. Y perqué?

ERN. Perque no 'n sab.
Y com que jo soch poeta
y faig versos..... (*Dantse importancia.*)
ADE. (*Ap.*) (De ventall!)
ERN. Se fá repassar las cartas
per mi; y si veig que no ván!
las hi faig novas.
ADE. (*Tirantho á broma.*) Ah vaja!
ja ho entench; tu pe 'ls companys
fás de memorialista.
ERN. Adela! (*Cremat.*)
ADE. (*Rihent.*) Ja! ja! Quin cás!

ESCENA VIII

DITS Y SEBASTIÁ *qu' entra.*

SEB. Senyoreta!
ERN. (*Contrariat.*) Altre vegada!
Sebastiá ets molt pesat.
Qui hi ha?
SEB. Donya Monserrat.
ADE. Sola?
SEB. No; ab una criada.
ADE. Gracias á Deu que tindré
algú per darme conversa!
Qu' entri! (*A Seb.*)
ERN. (*Interposantse.*) Ca; ara es á la inversa
la cosa.
SEB. (*Vacilant.*) Be; que diré?
ERN. Tu calla y no t' emboliquis!
SEB. Be, ja veurá; un servidor...
sab?
ADE. Ernesto! per favor,
fesla entrá'.
ERN. No; y no 'm repliquis.
Ja t' ho he dit que 'm venjaria.
ADE. Per Deu, Ernesto! (*Pregant.*)
ERN. *Jamás!* (*Resolt.*)
SEB. Be, ja veurá.....
ERN. Callarás!
SEB. Jo...

ERN. Que siga 'l darrer dia
que vingan á dar molestia.
SEB. Be, ja veurá... que li dich?
ERN. Home! que pots callá' un xich? (*Cremat.*)
SEB. Ja no dich asa ni bestia!
ADE. Ernesto!
ERN. Que no 's rebrá
y mes sent qui es.
ADE. Pobre noya!
Que 'n tens que di: es una joya.
ERN. Digas que torni demá.
ADE. Home, no; ara ja es aqui.
ERN. Donchs per l' última vegada!
ADE. Si, home, si! (*Contenta.*)
ERN. (*A Seb.*) Dónali entrada,
(*Seb. se 'n vá á avisarla.*)
pero aneusen lluny de mi.
ADE. No; aqui mateix la rebré.
ERN. Ah sí? Donchs jo ja m' aparto.
ADE. Mira, ficat al teu quarto
á embrutá' un xich de paper.
ERN. Deus volguer di' á fer poesias.
ADE. Es igual. (T' haig d' arreglar!)
ERN. Divertiusi! (*Se fica al seu quarto.*)

ESCENA IX

ADELA Y MONSERRAT *que surt pel foro esquerra al moment de ficarse* ERNESTO *al seu quarto y diu: Se pot entrar?.* SEBASTIÁ *l' acompanya y se 'n torna un cop ella es en escena.*

MONS. 'S pot entrar?
ADE. Tu dirás, despres dels dias
que m' has tingut oblidada,
si gosas? (*Fent l' enfadat.*)
MONS. Y perque no?
ADE. M' has de demanar perdó
perque 'm tens molt enfadada.
MONS. Vaja 'm perdonas? (*Exagerant cómicament.*)
ADE. Si, dona!
Sentat aqui; al meu costat. (*Al sofá.*)

MONS. Oh es que me 'n torno aviat;
no mes vinch per una estona.
ADE. Jo mano!
MONS. Ca, vaig depressa.
ADE. Ja está dit; ets presonera
no mes que per la manera
de no venir ¡bona pessa!
MONS. A casa m' esperarán!
ADE. Que no saben qu' ets aqui?
MONS. Si, pero...
ADE. Y donchs creume á mi,
be prou que s' ho pensarán.
(*Renyantla.*)
Vaya, Vaya! quina amiga
mes dolenta t' has tornat!
MONS. Jo? (*Ab senzillés.*)
ADE. Si, si; tu, Monserrat
MONS. Ay, ay! donchs com vols que siga?
ADE. Vull que vingas mes sovint;
que no m' avorreixís;
MONS. Y ara?
Qui t' ha avorrit!
ADE Tu.
MONS. Si encara
no fa deu dias que.....
ADE. (*Corretjintla.*) Vint
ne fá que no 'm vens á veure.
MONS. Perque no puch disposar
de temps.
ADE. (*Continuant.*) Y aixó 'm fá pensar
que hi ha algú que 't fá distreure.
MONS. Ay, ay, ves qui te de ser. (*'S ruborisa.*)
ADE. Que se jo! veus? ja enrajolas.
No 't sofoquis qu' estém solas.
Digamho tot.
MONS. (*Vacilant.*) T' ho diré;
pero abans m' has de prometre
que no sortirá d' aqui.
ADE. No diré á ningú ni aixi, (*Signa 'l dit.*)
no m' agrada comprometre.
Vaja esplicat. Quants ne tens?

MONS. No mes un! Van tan escassos!
Que 't pensas qu' he fet pochs passos.
Fan ensenyá' un pam de dents.
Hi ha una calma qu' esborrona!
ADE. Vols dir?
MONS. Ab res los trastocas
ADE. Que 'm dius! (*Admirada.*)
MONS. No se 'n moren pocas
que 'ls hi han de posar corona.

ESCENA X

DITS Y ERNESTO *que surt del seu quarto vestit de carrer y vá entretenintse per la escena fins que diu. Ja tornaré.*

ADE. Lo meu germá. ('M venjaré)
MONS. D' ahont surt? Potse' 'ns ascoltava! (*A Ade.*)
ADE. No tingas por!
MONS. (*Veyent que no 's mou*) May acaba
d' anarse 'n.
ERN. (*Despedintse,*) Ja tornaré!
ADE. Home Ernesto, que no veus
la Monserrat?
ERN. (*Anantla á saludar.*) Senyoreta!
com está? (*Encaixan.*)
ADE. (Quina rabieta) (*Per Ernesto.*)
ERN. Hasta luego. Als seus peus!
ADE. Ja te 'n vas?
MONS. (*Cerimoniosament.*) Ja 'ns abandona?
ADE. Quédat home. Que dirá
la Monserrat.
MONS. (*Desitjant que se 'n vagi.*) Vol callá'!
ERN. Vaja 'm quedaré una estona.
MONS. Ara potsé 'l destorbém.
ERN. No senyoreta, al contrari.
MONS. Vaja!.... (*No sabent que dir.*)
ERN. Donchs sí... (*Id.*)
MONS. (*Adonantse d' un coixí brodat.*) Quin canari!
ERN. (Quina brometa que fem.)
MONS. Qu' es gros y que ben cusit!
ADE. Senzillet! (*Ab modestia.*)

MONS. Oh no.

(*Ernesto no sabent que fer se posa á xiular y Adela 'l pessiga perque calli.*)

ERN. (¡Diastre!)

MONS. Qu' está bé! (*Alabantlo.*)

ERN. (*Burlantse 'n.*) Sembla un pollastre
que tinga 'l fel sobreixit. (*Pausa.*)

ADE. Que no ho sabs? 'L meu germá
fá molts progressos.

MONS. De veras?

ADE. Si; s' entreté fent rengleras
de versos.

MONS. Vaja; aixó fá
de bon sentir.

ERN. Senyoreta
no la cregui...

ADE. (*Al veure que ho nega.*) Aquesta es bona;

MONS. Que siga la enhorabona.
Per molts anys senyor poeta!

ERN. Gracias pero no es cert.

MONS. No?

ADE. Y ho dius ab aquesta flema. (*A Ernesto.*)
Si fins ha compost un poema

MONS. Que s' ha posat á impressó',

ADE. Vull dir que l' ha escrit.

ERN. (*Renyantla perque 'l compromet.*) Adela!
No la cregui (*A Monserrat.*) l' ha enganyat.

ADE. Oy si; ja n' ha dedicat
á tota la parentela.

MONS. Qui pogués ser tan ditxosa
d' havernhi inspirat algun! (*Ab coqueteria.*)

ERN. Senyoreta!

ADE. Y escriunhi un!

ERN. Ab quin compromis me posa.
Tot just ara! (*Defentsantse.*)

MONS. Senzillets.
Jo de tot estich contenta!

ERN. Pero aixis tant de *repenta* (*Escusantse.*)
tenen de sortir mal fets.

MONS. No hi fá res.

ADE. (Ja m' he venjat!)

ERN. Ho probaré. (*Cedeix y s' assenta á escriure.*)
ADE. Si home.
MONS. A veure!
ADE. Mentrestant l' he fet distreure;
ara, parla ab llibertat. (*A Monserrat.*)
MONS. No goso; si ell nos sentia!
ADE. Fuig d' aqui! No tingas por;
quan li acut la inspiració
jo crech que despert somnia.
MONS. Pero haventhi algú al davant
ja no goso á obrir la boca.
ERN. (Aquesta mossa 'm provoca!)
(*Apart veyent que 'l mira.*)
MONS. Y donchs? encara no están? (*A Ernesto.*)
ERN. No se m' acut res de nou.
MONS. Vagi pensant.
ADE. Just, cavila.
ERN. Que diré?
ADE. Lo que s' estila
quatre compliments y prou.
MONS. Creguim diga lo que senti. (*Malicia.*)
ERN. A vegadas no 's pot di'
sense compromis (*Id.*)
MONS. (*Mitj rihent.*) Oh y si!
ERN. (Això es que vol que 'm presenti.)
MONS. Y vols dir que 'ls sabrá fé? (*A Adela.*)
ADE. Ja veurás quin tip de riure
MONS. Donchs ja qu' ell se posa á escriure,
ara jo me 'n aniré.
ADE. Es dir que 'l deixas plantat?
MONS. Oh filla, es tart y vol ploure.
ADE. Ca, no 't deixaré pas moure;
ahont vols aná,?
ERN. (*Escribint lo que li ha acudit.*) A Monserrat!
MONS. No veus que fá massa estona
que soch aquí.
ADE. Si, mitx quart!
MONS. Es que Adela 's vá fent tart
y m' espera la minyona.
ADE. Tens rahó ja no hi pensava. (*S' aixeca.*)
MONS. Ho veus?

ADE. (*Anantse 'n.*) Be, deixam fé' á mi.
MONS. Que farás?
ADE. Anarli á di'
que s' en torni.
ERN. (Oh idea brava!) (*Per lo qu' escriu.*)
ADE. Que se 'n vagi á casa teva
y que 'ls diga que no 't mous.
MONS. Pero... (*Resistintse.*)
ADE. (*Decidida.*) Ni un parell de bous
t' arrancan d' aqui.
ERN. (*Mirantse á Monserrat.*) ('M subleva!)
(Aquesta dona es divina!)
ADE. Després, aváns de sopar
jo ja 't faré acompanyar
pe 'l criat. (*Se 'n vá pe 'l foro.*)
ERN. (*Per Monserrat.*) (Oh y assessina
ab los seus ulls.)
MONS. (*Veyent que la mira.*) Ja ha acabat
los versos?
ERN. (*Aixecantse.*) No tan depressa;
la frasse se m' entravessa (*Se li posa al costat*)
tenintla á vosté al costat.
MONS. Gracias... pero si molesto,
diguiho, que 'm retiraré.
ERN. Oh no, un ángel com vosté
ja may. (*Apassionat.*)
MONS. Mil gracias Ernesto.
ERN. Perque? si vosté traspassa
los limits de tot lo hermós?
MONS. Veig qu' es molt impetuós .
ERN. Jo? (*No trovant 'l motiu.*)
MONS. Si; s' acosta un xich massa
ERN. Oh! no penso ferli agravi; (*Creixent.*)
vosté m' ha demanat versos?
Donchs ara ab mots ben diversos
'ls vá á sentir de mon llabi.
MONS. (Que faig Deu meu? ja no puch
aguantarme mes 'l riure,)
ERN. Ditxós del que pogués viure
(*No sab que dir.*)
ab vosté... dintre... d' un buch;

Alli com lleugera abella
brunzint entorn de las altres,
podriam viure nosaltres.....
menjant mel per escudella.
Perque no? Si jo l' adoro,
si es lo meu unich consol!

MONS. Pero si no..... (*Contrariada.*)

ERN. (*Sempre creixent.*) Ni un mot sol!
Deixi al foch en que m' arboro
que fassi cendras de mi,
pero no 'm mani que calli;
fins que l' amor m' amortalli
se que al mon haig de sufri'.

MONS. Pero Ernesto, que aviat
s' enfila; ni un carbassé'!

ERN. Lo carbassé' aqui es vosté
que ja 'm te 'l fruyt preparat.
Pero perço jo l' estimo,
l' adoro, moro d' amor,
donguim un si per favor.

MONS. (Com mes callo mes l' animo.) (*Ap.*)
Oh dech fugir! (*Alt.*)

ERN. (*Oposantshi.*) Ca, al contrari.

MONS. No se que fé'!

ERN. (*Agenollat als peus.*) Una paraula.
Estimim!!

ADE. (*Desde 'l foro.*) (Ah! gata maula)
(*Adonantse'n.*)

ERN. Per caritat! (*Suplicant.*)

ESCENA XI

DITS Y ADELA *que al veure á* ERNESTO *agenollat als peus de* MONSERRAT *s' adelanta sense ser vista y li diu:*

ADE. Deu l' ampari!
Molt be noy, millor que 'n Rossi!

ERN. (M' ha atrapat!)

MONS. (*Intercedint.*) Déixal estar!

ADE. No 'n fassis cas. (*A Monserrat.*)

MONS. Vols callar!
ERN. Veig qu' he fet un mal negoci.
ADE. *Vaya, vaya!*
ERN. (*Escusantse baix á Adela.*) (Això ho he fet
no mes que per revenjarme;
m' has obligat á quedarme?
Donchs t' ho has trovat!)
ADE. Ximplet!
ERN. Me 'n vaig. Y ara de passada
avisaré á en Sebastiá
que desd' ara fassi entrá'
á tothom. Tothom té entrada. (*Se 'n vá.*)

ESCENA XII

MONSERRAT ADELA

ADE. Aquí sense testimonis
parla. (*Seuhen al sofá.*)
Vés 'l poch caletre! (*Per Ernest.*)
quin modo de comprometre.
MONS. Pobre xicot!
ADE. No l' abonis
perque no ho mereix.
MONS. Donchs bé:
que ja es fora? (*Mirant si 'l veu*)
ADE. Bé m' ho penso.
Ja pots comensar.
MONS. Comenso.
Ara tot t' ho contarè.
Ja fa un mes ben á la vora
que un jove molt elegant,
'm rodeja, 'm va voltant
y 'm vè al darrera á tot'hora.
ADE. Y tú?
MONS. Jo, que vols que fès!
De primer me resistía
á mirarlo, pero un día
no vaig pogué' aguantar mès.
Y 'l vaig mirar! Qué simpátich! (*Ab passió.*)
ulls negres, bigoti negre,
ab un posat molt alegre

y bastant aristocrátich.
'M somriu, li vaig somriure,
y desde allavors constant
'l carrè 'm vá anar rondant
fins que 's va decidí á escriure.

ADE. *Vamos.*

MONS. De llavors ensá
cada dia he rebut carta,
y ara ja per no cansarte
res mès no 't vull esplicá'.

ADE. No, dona, no 'm cansas gens,
al contrari.

MONS. Donchs, si, si.

ADE. Ditxosa de tu!

MONS. Vols di?
Ascolta, Adela, tu 'l tens
de coneixe; es molt amich
del teu germá. A tu tambè
te coneix.

ADE. Filla, no sè... (*Pensant.*)

MONS. Ell diu qu' está bastant rich.

ADE. Has dit que gasta bigotis?

MONS. Si; y m' ha dit qu' avuy vindría,
que potsè aquí 'm trobaría.

ADE. Si fos ell!
(*Alarmada pe'l dupte de que siga en Lluis.*)

MONS. No t' esbalotis.

ADE. Y... com se diu?

MONS. (*Ab ingenuitat*) No ho sè encara.
A las cartas no hi ha nom.

ADE. (Traydor!)

MONS. Ara ho fa tothom.

ADE. Dónam una idea clara
del sèu tipo: aixís potser
'l recordi... (*Agitada.*)

MONS. Calla, vina! (*Anant al balcó.*)
aparta un xich la cortina; (*Ho fá.*)
es allá al mitj del carrer.

ADE. (*Veyent á Lluis*) Es ell, Dèu mèu! Monserrat,
ensènyam algun escrit
d' ell! (*Resistintse.*)

Mons Y ara, quin neguit
t' agafa! (*Al últim li dona una carta.*)
(*Comparant, ab una que se'n treu de la butxaca y coneixent la lletra.*)

Ade. Oh! m' ha enganyat.
No hi ha dubte, lletra sèva (*Matxucantla.*)
Fals! Mentider!

Mons. Tú, ten compte.
no las arruguis. (*Torna á mirar al balcó.*)

Ade. (*Ab despreci.*) Ah, tonta

Mons. Pero... y ara... qué 't subleva?

Ade. Res... no es res.

Mons. (*Mirant pe 'l balcó.*) Sembla que vé.
Si; ja m' ha vist: qu' elegant!
(*Agitada.*) Dèu mèu! que faig?

Ade. (*Parlant ella sola.*) Intrigant!

Mons. (*Volguent dir, que tens?*) Adela!

Ade. (Jo 'm venjaré)
Veus aquestas cartas?

Mons. (*Mirant las d' ella.*) Si.

Ade. (*Las d' Adela.*) Y aquestas altras?

Mons. (*Estranyada.*) Tambè.

Ade. 'L que las ha escrit...

Mons. (*Impacient.*) Bè, què?

Ade. Va jurá estimarme á mí!

Mons. Y ara ¡Adela, tu somnías.

Ade. No dius que vè? Ja ho veurás.

Mons. Si es cert, no 'l perdono pas:
se 'n recordará molts dias.

Ade. Dèu mèu! que soch desgraciada!

Mons. Sento passos: será ell!

Ade. A mi me agafa un tropell (*Se fica al quarto.*)

Mons Ah, traydor! Quina jugada.

ESCENA XIII

Monserrat. Lluís *á poch* Adela.

Mons. Ay senyor quina desditxa. (*Se desmaya.*)

Lluis (No es ella!)
(*Entrant y veyent que no es Adela.*)

MONS. (*Ajaguda al sofá.*) Jó 'm moro!
LLUIS (*Sentintla.*) Be!
Que te senyora? que té? (*Acostantshi.*)
MONS. Fassi 'l favor que 'm trepítja. (*Rápit.*)
LLUIS Cálmis. Vol alguna cosa?
Cridaré. Te 'l pols parat.
MONS. (No es ell!) (*Mirantse 'l.*)
LLUIS Que no li ha passat?
ADE. Molt be! (*Entrant y veyent 'l grupo*)
LLUIS (*Dirijintshi.*) Adela!
ADE. (*Irónica.*) Si faig nosa
me 'n torno.
LLUIS Y ara? no, no
vida meva!
ADE. (*Ofesa.*) 'M fá un ultratge
parlant ab aquest llenguatge.
LLUIS Jo? Pero qu' es tot aixó?
ADE. Continuhi ab la seva obra,
retorní á aquesta infelis.
LLUIS Pero Adela.....
ADE. Res mes Lluis!
LLUIS Y ara!. que tens?
ADE. La rahó 'm sobra.
Crech que no 'm voldrá negar
que l' ha enamorat. A veure.
LLUIS Jo.....
ADE. (*Rápit.*) Es fals!
LLUIS Si no m' has de creure
perque 'm manas esplicar.
ADR. Es un infame, un canalla!
Ha trahit lo meu amor!
LLUIS Si no la conech! (*Per Monserrat.*)
ADE. (*Deixantse caure en lo silló.*) Horror!
Aixó ja passa de ralla.
Jo 'm moro, no se que tinch!
LLUIS Que faig? Sebastiá, depressa!
Potsé aixi aurejant la pessa (*Obre 'l balcó.*)
Sebastiá corre!! (*Cridant.*)
SEB. (*Cridant desde dintre.*) Ja vinch!!

ESCENA XIV

DITAS, LLUIS, SEBASTIÁ *qu' entra y á poch* ERNESTO.

SEB. Que passa?
LLUIS S' han desmayat!
Está tota traspostada.(*Per Adc.*)
SEB. Sembla que fan la mig-diada!
LLUIS Calla ximple!
SEB. Ja he callat!
LLUIS Porta vinagre!
SEB. Voy! (*Sense mourc 's.*)
LLUIS Corre
SEB. Del bó?
LLUIS (*Amohinat.*) Si; no 's trovan be.
SEB. Be, ja veurá....
LLUIS Cansoner!
Cuyta, las hem de socorre (*Sebastiá se 'n vá y 's topa ab l' Ernesto qu' entra pe 'l foro.*)
ERN. Que no hi veus?
SEB. Be, ja veurá... (*Se 'n vá.*)
ERN. Qu' es aixó? Que fas Lluis? (*Veyent 'l grupo.*)
LLUIS 'M trovo ab un compromís.....
Retórnala. (*Per Monserrat.*)
ERN. (*Li pren una má.*) Quina má!
Senyoreta! Ni respira! (*Provant de retornarla.*)
LLUIS Adela per 'mor de Deu. (*En son grupo.*)
ERN. Sembla un terroset de neu (*Per la cara de Monserrat.*)
LLUIS Ara sembla que suspira. (*Per Adela.*)
ERN. Y ma germana? que te?
que ha passat? (*A Lluis.*)
LLUIS Fill meu, ho ignoro!
ERN. Ara obra 'ls ulls. (*Per Monserrat.*)
MONS. (*Ab veu débil.*) Ay, jo 'm moro!
LLUIS (*Per Sebastiá.*) Y 'l vinagre que no ve!
ERN. (*Per la má.*) Que es fina. Veyam si acepta...
(*Li fá un petó.*)
Un altre. Oh y no 'n fá cas!
LLUIS Adela meva.(*baix á Adela y besantli la má.*)

ERN. Que fás? (*Al senti 'l petó.*)
LLUIS Seguir la teva recepta!

ESCENA XV

Dits y CARLOS *luego* SEBASTIÁ

ERN. Monserrat!
CAR. (*Al sentirho.*) Com?
ERN. (*A Monserrat.*) Soch l' Ernesto!
torni en vosté; li suplico.
CAR. Qu' es aixó. Fuig..... (*A Ernesto!*)
No m' esplico.....
ERN. (Ara aquest 'm pren 'l puesto)
CAR. Jo necesito saber (*A Ernesto.*)
que ha passat? perque está aixi?
ERN. Aixó aquell t' ho dirá
CAR. Quí?
ERN. En Lluis.
LLUIS Jo no se ré'
ERN. De veras?
LLUIS No, pero crech
que aqui hi te d' havé' un misteri.
CAR. Torni en vosté, consideri..... (*A Monserrat.*)
MONS. Vosté no deu.....
CAR. (*Intenció.*) Prou que dech!
ADE. Traydó', infame! (*Tornant en si.*)
LLUIS Altre vegada!
MONS. Tot ha acabat entre 'ls dos! (*A Carlos.*)
LLUIS Esplicat qu' estich ansiós..... (*A Adela.*)
MONS. Com m' portat enganyada!
ERN. Vaja, ara espliqueus' veyám!
qu' hasta 'm feu venir cor agre.
SEB. Aqui tenen 'l vinagre! (*Entrant.*)
ERN. Amaneixi l' ensiám.
Monserrat. Vosté comensi.
Que ha passat?
MONS. Que jo estimava
á un traidor que m' enganyava.
ERN. En Carlos?
MONS. Si.
CAR. Oh dispensi.....
ERN. Continuhi.

MONS. Avuy parlant
ab l' Adela, jo li deya
que molt estimada'm creya
per en Cárlos.
ERN. Endavant!
MONS. Li he ensenyat aquestas cartas
qu' ell m' escribia... y en ellas
l' Adela...
LLUIS (Soch tot aurellas.)
ERN. Ja comprench! (*Adelantantse.*)
CAR. (*A Mons.*) Dona, t' apartas.....
MONS. L' Adela... (*Continuant.*)
ADE. Si; he vist la lletra
d' un altre jove intrigant,
qu' estimarme ab fé constant
fá dos anys me vá prometre.
ERN. Bravo Adela; y qui era aquet?
ADE. En Lluis!
ERN. Y aquella rábia!
Ya m' heu ben parat la gábia!
LLUIS Be, acabém d' aclari '1 fet.
CAR. Donchs jo per no comprometre
ab las cartas amorosas,
y com per aquestas cosas
no se escriure ni una lletra;
'm valia del Ernesto
creyentme que m' era amích
y ell ha armat tal embolich
provant de pendre 'm '1 puesto.
ADE. Y donchs perque eran escritas
ab la lletra d' en Lluis?
MONS. Axió! (*Confirmant la pregunta.*)
CAR. No ho sé
ERN. Si es precis
y tu ho vols y ho necessítas,
confesaré ma flaquesa.
Com que quan jo componia
algun vers, sempre 'm sentia
que era una gran bestiesa;
volguent complir massa ab tu (*A Carlos.*)
y no fiantme de mi,

las feya fer per ell. (*Per Lluis.*)
ADE. (*A Lluis.*) Si?
ERN. Y aixís jo anava segú
de que no os ne burlaríau.
CAR. Donchs aixís tot s' ha arreglat.
LLUIS. (*A Adela.*) Ho veus que prompte has dubtat?
SEB. No hi entés ré'. (*En últim terme.*)
ERN. Y no ho sabiau
l' una de l' altra?
ADE. No; res.
MONS. (*Rihent.*) Ja, Ja!
ADE. (*Rihent.*) Ja, ja!
CAR. Quina gresca!
ERN. Ho prenéu molt á la fresca.
LLUIS Ja estém arreglats los tres.
ERN. No; vosaltres, que 'l qu' es jo
me quedo ab un pam de nas.
ADE. (*Compadintlo.*) Pobret!
LLUIS Prou que 'n trobarás.
ERN. Y es clar que si y d' alló bo.
ADE. (*A Lluis.*) Perdònam.
LLUIS De bona gana.
MONS. (*Demanant perdó.*) Cárlos!
CAR. Ja está oblidat tot.
ERN. Jo aquí al mitj com un ninot.
(*A Monserrat.*) Ascolti: té cap germana?
MONS. No!
ERN. 'M sab grèu. Y ara per viure
ben tranquils; sense disgustos
y del tot curats de sustos,
no volgueu may mes escriure.
LLUIS Tens rahó.
CAR. Si; no t' apartas
gens del cert ab lo qu' has dit.
ERN. Y es clá'.
CAR. 'Ns ha ben divertit
aquest ditxós JOCH DE CARTAS.
ERN. (*Dirigintse al públich.*)
Donchs ja qu' aixís tot s' esplica,
senyors, 'l joch s' ha acabat,
si per cas l' havém guanyat
aplaudeixin una mica.

(CAU LO TELÓ.)

OBRAS DE B. BASSEGODA

Hero, monólech trágich en 1 acte y en vers.
Ensenyar á qui no sab, comedia en 1 acte y en vers.
¡¡Viva l' avi!! joguina lírica en 1 acte y en vers (1).
Pluja d' estiu, comedia en 1 acte y en vers.
Miniaturas, joguina en 1 acte y en vers (2).
Noveletas.—Colecció premiada en lo certámen del Ateneo de Sans.
Joch de cartas, comedia en 1 acte y en vers.

«BIBLIOTECA CATALANA»

Publica un tomet cada mes al preu de 50 céntims

VOLÚMS PUBLICATS:

I. **Memories d' un soldat**, per Jacinto Laporta.
II **Breviari d' amor**, per R. E. Bassegoda.
III **Confidencias**, per A. M. Parés.
V. **Noveletas**, per B. Bassegoda.
V. **Espurnas**, per F. Agulló.
VI. **Entre terra y cel**, per E. Coca y Collado.
VII **Confiansa en Deu**, relació d' un fet, per Gayetá Vidal de Valenciano.

DE VENTA EN LAS PRINCIPALS LLIBRERIAS

Administració de la Biblioteca Catalana.—Establiment tipográfich de Utset y Payás, Ramalleras, 19

---

(1) Música de D. Francisco Laporta.
(2) Inédita.